

Katarina Popović

Ana Krajnc – la grande dame jugoslovenske, slovenačke i svetske andragogije

Osamdesetih godina prošlog veka bila sam među mladim studentima Filozofskog fakulteta u Beogradu, koji su, za razliku od svih ostalih studenata, odabrali studijsku grupu za koju nikada pre toga nisu čuli – andragogiju. Zvučala je neobično, obećavajuće, odisala je, za razliku od psihologije i pedagogije, nečim novim, pomalo tajanstvenim; iako nama do tada nepoznata, rekli su nam da je međunarodno priznata i ubrzo smo postali posvećeni, neumorni borci za andragogiju.

Ulazeći u svet nove naučne oblasti i u svet do tada potpuno nepoznate literature, učili smo i niz novih imena, autore knjiga od kojih su mnogi, na veliko iznenađenje studenata, bili ‘naši’, jugoslovenski. Navikli na to da su ‘velika imena’ i ‘čuveni naučnici’ najčešće neki Englezi, Nemci, Amerikanci itd., bili smo iznenađeni da čujemo da su ključna imena upravo neki ljudi iz Srbije, Hrvatske, Slovenije ... Čuli smo za Savićevića, Pongraca, Šoljana ... i među njima žensko ime koje smo odmah upamtili – Ana Krajnc. Na starijim godinama studija postali smo ponosni na to da je ta mala, samouverena, dinamična andragoška zajednica kojoj pripadamo deo snažnog svetskog pokreta, ali još više na činjenicu da su ti naši autori i profesori bili nosioci tog pokreta – oni su držali predavanja o andragogiji po svetu, savetovali UNESCO i Savet Evrope, pisali i publikovali ... Ta grupa ljudi je učinila jugoslovensku andragogiju svetski priznatim, moćnim fenomenom u nauci, politici i praksi. Učinili su nas ponosnim, trajno posvećenim andragogiji, trajno zaljubljenim u obrazovanje odraslih. To veliko istorijsko postignuće obeleženo je štampanim zbornikom *Adult education in Yugoslav society* koji su uredili Nikša Nikola Šoljan, Milovan Golubović i Ana Krajnc – knjiga koja ostaje svedok izuzetnog naučnog proboja, andragoškog entuzijazma i sjajnih istraživačkih i praktičnih rezultata.

Imali smo sreću da te ljude i lično susretnemo i upoznamo – na predavanjima, na naučnim skupovima, kongresima. Kada smo Anu Krajnc

videli na V. jugoslovenskom kongresu andragoga u Banji Vrućici, osećali smo se verovatno kao kada šiparice uživo vide neke od velikih zvezda muzike koju slušaju ili filmova koje gledaju. Zračila je autoritetom zasnovanim na naučnim postignućima, velikom radu i veri u ono što radi.

Tu sliku nosila sam sa sobom u godinama koje su sledile. Na brojnim konferencijama i naučnim skupovima u inostranstvu često se pominjalo njeno ime, ugledni stvaraoci iz sveta obrazovanja odraslih nisu zaboravljali njen doprinos, bila je prisutna u Kanadi, Engleskoj, Nemačkoj itd. Ali i neumorna u novim publikacijama, pokretanju časopisa, novim projektima... Kada sam postala generalni sekretar ICAE (International Council for Adult Education), strepela sam od odgovornosti koju nosi pozicija u organizaciji koju su kreirali i vodili je veliki ljudi poput Ane Krajnc, koja je bila u Upravnom odboru ICAE.

U ICAE, u UNESCO-u, u međunarodnim krugovima obrazovanja odraslih – svugde je postojala jasna svest o tome da koračamo putem koji su utrli Ana Krajnc, Dušan Savićević i još nekoliko ljudi iz te sjajne plejade. I strepnja: da li ćemo biti dostojni onih na 'čijim ramenima stojimo...'

Kada sam je prošle godine susrela na konferenciji u Rijeci, ostavila je na mene snažan utisak – kao i onih davnih godina kada sam je prvi put videla: godine su dodale nešto njenom dostojanstvu, iskustvo je dodalo mudrosti, zračila je i dalje prefinjenim stilom, ali i onom plemenitom vizijom obrazovanja odraslih koju smo poneli još iz osamdesetih. Sa svim aktuelnim saznanjima i punom svešću o promenjenom kontekstu i izazovima koje je novo vreme donelo, podelila je sa nama nova iskustva i veru u 'stare', univerzalne vrednosti humanizma od kojih nikad nije odustala, i opet nas nadahnula na stalnu andragošku borbu za te vrednosti.